

ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (329-379μ.Χ.)

Θρύλος ή στάση του Μ. Βασιλείου μπροστά στον αυτοκράτορα Ούάλεντα που ήταν αίρετικός και η αυτοκρατορία όλη συγκλονιζόταν από τους Άρειανούς: Ζήτησε την προσχώρηση του Μ. Βασιλείου στην αίρεση - σημειωτέον κακοδοξίες του Άρειανισμού φτάνουν μέχρι σήμερα - και καθώς ο ύπαρχος του Αυτοκράτορα Μόδεστος τον φοβερίζει με δήμευση της παρουσίας του, έξορία και θάνατο με βασανιστήρια, του άπαντησε: Άρπαγή παρουσίας δεν φοβάμαι, γιατί δεν έχω άλλο από λίγα τριμμένα ράσα και λίγα βιβλία. Έξορία δεν γνωρίζω, γιατί στο κόσμο είμαι προσωρινός κάτοικος και όλοι οι τόποι δεν με έμποδίζουν να προσεύχομαι. Βασανιστήρια δεν μπορούν να έπιβληθούν στο άσθενικό κορμί μου που θα καταρρεύσει με το πρώτο κτύπημα. Όσο για το θάνατο, αυτό τον παρακαλώ, γιατί θα με φέρει πιο γρήγορα στο Θεό μου. Ο αυτοκράτορας υποχώρησε.

Ο Μ. Βασίλειος χαρακτηρίζεται για την καθαρότητα, σαφήνεια και κυριολεξία στους λόγους του. Υπήρξε κήρυκας της φιλάνθρωπίας που ο ίδιος έκαμε άξονα της ζωής του, με την περίφημη Βασιλειάδα. Γνωστό είναι ότι είχε τεράστια μόρφωση της τότε έποχής, όπως και οι άλλοι δυό, ρητορική, φυσική, μετεωρολογία, γεωλογία, μαθηματικά, φιλοσοφία, άστρονομία, ίατρική, με σπουδές στην Αθήνα κυρίως. Στις διατριβές του παρελαύνουν ο

Άριστοτέλης, ο Πλούταρχος, ο Αίλιανός αλλά και ο Πλάτωνας, Πλωτίνος, Στωϊκοί.

Το μέλλον του Βασιλείου ως δικηγόρου - ρήτορα αλλά και καθηγητή με διδακτορικό της έποχής θα λέγαμε προδιαγραφόταν λαμπρό και όταν έκφωνούσε λόγους στην Καισάρεια, χιλιάδες κόσμος μαζευότανε να τον ακούσουν.

Όμως προτίμησε όχι δόξες κοσμικές, αλλά τη δόξα του Θεού που τόσο αγάπησε, γινόμενος ο ίδιος υπηρέτης του ποιμνίου του, κατά μίμησιν Χριστού, αλλά και συστηματικός οργανωτής του μοναχικού βίου. Ο Ιστορικός Παπαρηγόπουλος αναφέρει για το Μέγα Βασίλειο: «Ο άληθής του Ευαγγελίου Έπίσκοπος, ο πατήρ του λαού, ο φίλος των δυστυχών, αδιάσειστος στην πίστη, ανεξάντλητος στην έλεημοσύνη».

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ (329- 389μ.Χ.)

Έτος 378, Νοέμβριος μήνας και φθάνει στην Κωνσταντινούπολη ο Γρηγόριος ο Θεολόγος. Συνάχτηκαν οι Άρειανοί, έτρεξαν και οι Όρθόδοξοι, να δούν ποιός είναι αυτός ο μεγάλος, ο πιο όνομαστός θεολόγος της έποχής. Και όταν είδαν ένα άνθρωπάκι, έναν άσκητή, οι άρειανοί άρχισαν να τον πετροβολούν. Οι Όρθόδοξοι έχασαν το κουράγιο τους. Μά, αυτός είναι που στάλθηκε στην Κωνσταντινούπολη για να αναστήσει την

Όρθοδοξία, ρωτούσαν. Και την άνέστησε ως όργανο του Αγίου Πνεύματος. Αφού έφαγε μερικές πετρίες, τον φυγάδευσαν από κάποια δρομάκια σ' ένα σπίτι, του Ευλαβίου. Μαζεύτηκαν οι πρώτοι των Όρθοδόξων άπογοητευμένοι. Αλλά μόλις ο Γρηγόριος άνοιξε το στόμα του και άρχισε να μιλάει, τότε όλα άλλαξαν.

Ο Γρηγόριος, ο θεολογικώτερος και Έλληνικώτερος όλων, προστάτευε το λαό από την άυταρχική συμπεριφορά των έπιτρόπων του Αυτοκράτορα, και δεν σταματούσε να ζητά δικαιοσύνη και έπιείκεια. Αποδέχτηκε, όχι χωρίς δισταγμούς, την πρόσκλησή του στην Κωνσταντινούπολη, όπου ο Θεοδόσιος τον έγκατέστησε πανηγυρικά στον άρχιεπισκοπικό θρόνο. Όμως όταν δημιουργήθηκε ζήτημα στην σύνοδο και διαμάχη ξέσπασε στην Έκκλησία, ο Γρηγόριος δείχνοντας στην πράξη την ταπεινότητα, άποσύρθηκε από το θρόνο για την ειρήνευση, δυό χρόνια από τότε που άνέλαβε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ (344 - 407μ. Χ.)

Σούρουπο μες το καταχείμωνο, παγωνιά στους δρόμους της Αντιόχειας. Οι άνθρωποι κρύοι και άρρωστοι κλεισμένοι στα σπίτια τους. Ένας ρασοφόρος μόνος

τριγυρίζει στα σκοτεινά σοκάκια.
Ἐπισκέπτεται, παρηγορεῖ καὶ πολλές
φορὲς χωρὶς νὰ τὸν ἀντιληφθοῦν,
μοιράζει χρήματα. Ἐπειτα ἐξαφανίζεται
γιὰ νὰ συνεχίσει τὸ μυστηριώδες ἔργο
του. Εἶναι ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος.

Καταφύγιο φτωχῶν, πασχόντων,
κυνηγημένων ἦταν ὁ Ἰωάννης.

Ὡς ἀδυσώπητος ἐλεγκτὴς κάθε
παρανομίας καὶ κακίας, δημιούργησε
φοβεροὺς ἐχθροὺς, ἕνας ἐκ τῶν ὁποίων ἡ
αὐτοκράτειρα Εὐδοξία, ἡ ὁποία
κατάφερε, ἐκείνη ἡ ἀσεβής, νὰ τὸν
ἐξορίσει στὴν Ἀρμενία. Μετὰ ἀπὸ πολλὰς
κακουχίες καὶ ταλαιπωρίες, πέθανε τὸ
407 μ.Χ.

Ψυχολόγος καταπληκτικὸς,
κοινωνιολόγος, μέγας παιδαγωγός.
Ἀνάλυσε καὶ διατύπωσε ἀξεπέραστες
ἀλήθειες, γιὰ τὸ δάσκαλο, τὴ
συμπεριφορὰ τοῦ πρὸς τὸ μαθητὴ, τὴν
ἀξία τῆς παιδαγωγίας. Ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ
μαθητὴ, τὸ παιδί, νουθεσίες γιὰ τὴ
συμπεριφορὰ πρὸς τοὺς γονεῖς, τοὺς
δασκάλους. Γιὰ τὴν οἰκογένεια, ὁδηγίες
ζωῆς γιὰ τὴ σχέση μεταξὺ τῶν συζύγων,
τῶν γονέων πρὸς τὰ παιδιά. Τὰ διαζύγια
καὶ ἡ σημερινὴ διάλυση τῆς οἰκογένειας
θὰ ἐλαττώνονταν ἐὰν ἐφαρμόζαμε λίγα
ἀπὸ ὅσα ὁ πατὴρ μᾶς παραγγέλλει.

Συμβουλεύει σὲ ὅλα, τὴν ὄντως ζωή, μὲ
τὸν τέλειο προσανατολισμό, πρὸς τὴν
ἀγάπη, ποὺ εἶναι ὁ Θεός.

Ἐπιστέγασμα τοῦ μεγάλου ἀνδρὸς ἡ
ρήση:

Ἡ ἄγρια διαμάχη γύρω ἀπὸ τὸ δικό μου
καὶ τὸ δικό σου ἀποτελεῖ τὴ ρίζα ὅλων
τῶν κοινωνικῶν κακῶν (ὄχι ἐγὼ ἀλλὰ
ἐμεῖς, ποὺ ἔλεγε ὁ Μακρυγιάννης) ποὺ
ἀναστατώνουν καὶ δηλητηριάζουν τὴ
ζωὴ τῆς ἀνθρωπότητας: «Ὅπου γὰρ
χρήματα, ἐκεῖ ἔχθρας ὑπόθεσις καὶ
μυρίων πολέμων».

**« Ὅπως δεν τρώμε
βλαβερές κι επικίνδυνες
τροφές, ἔτσι δεν πρέπει
να διαβάζουμε
ακατάλληλα βιβλία,
που καταστρέφουν
τὴν ψυχὴ».**
**« Ἄνθρωπος που
δε δέχεται συμβουλές,
εἶναι εχθρὸς
τοῦ εαυτοῦ του».**

Μέγας Βασίλειος

**«Να μιμείσαι τὸ ἔργο
τῆς σοφῆς μέλισσας,
που με πολλὴ σοφία
τρυγάει ἀπὸ κάθε ἀνθος
μόνον ὅ,τι εἶναι χρήσιμο.»**
**«Να τιμούμε τὴ μητέρα
μας. Ὁ καθένας ἔχει τὴ
δική του μητέρα. Ὅλοι**

**ὁμως ἔχουμε κοινὴ μητέρα
τὴν Πατρίδα καὶ αὐτὴν
πρέπει νὰ τιμούμε
ιδιαίτερα».**

Γρηγόριος Θεολόγος

**«Δεν ἔχει τόση ἀξία
τὸ νὰ γεννηθεῖ κανεὶς
ἀπὸ μεγάλους σε πλοῦτο
καὶ σε ἀξίωμα,
ὅσο τὸ νὰ γίνῃ
ὁ ἴδιος μεγάλος.»**
**«Τὸ χρυσάφι δε βρέθηκε
γιὰ νὰ δενόμαστε μ' αὐτό
- ἐννοώντας τὶς χρυσές
αλυσίδες καὶ τὰ κοσμήματα -
ἀλλὰ γιὰ νὰ λύνουμε
τοὺς δεμένους.»**

Ἰωάννης Χρυσόστομος